

Értesítések:

Nagy-Becskek.

Képzőművészet 1-2. szám.
Egy új lap szellemi részét illeti minden közzétételre intő szándékkal.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdáján.
Nagy-Becskek, Zápolya-utca 1.
Egy új lap szellemi részét illeti minden közzétételre intő szándékkal.

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egy évre ----- 12 Ft.
Félévre ----- 6 „
Negyedévre ----- 3 „
Egy hónap ----- 1 „
Egyes szám ára 4 kr.

Hirdetések

A kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetői irodákban.

Helyi és külföldi hirdetések

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 45. szám.

Csütörtök, február 25.

Darányi agrárpolitikája.

Nagybecskerek, február 25.

A nemzetek életének minden terén a tető alá vezető a visszaeséssel; de a mezőgazdaság terén még ennél is több: itt nemzeti szerencsétlenség lenne. Egy kiválóan agrárállam mezőgazdaságának folyton előre kell haladnia, de ez előre haladásnak nem szabad egyoldalúnak lennie és tulgyors tempóban történnie. Mind a kettő egyformán veszedelmes lenne magára a mezőgazdaságra. A viharos tempót sem anyagi, sem értelmi tekintetben nem tudnák követni a gazdák; az egyoldalú, vagy éppen partikuláris fejlődés meg nem lenne más, mint a gazdák egy részének pártfogolása a másik rész kárára és kell, hogy az egyik mezőgazdasági tényező elnyomása a másik javára legyen a következménye.

Dr. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter agrárpolitikája egyenlő szeretettel és gondoskodással öleli fel a mezőgazdaság minden terét és a gazdálkodó közönség minden rétegét. Nagybirtok, közép- és kisbirtokos, kisgazda, mezei munkás és gazdatiszt az ő egyforma gondoskodásának örvend. Darányi törekszik megtalálni ama pontokat és keresi azokat az eszközöket, melyekkel szép összhangban lehet egyesíteni az egymással gyakran ellenkező érdekeket. Nem egy gazdasági minisztere ő, nem agrárius e szó népszerű értelmében; hanem földművelésügyi miniszter ő, minisztere az egész mezőgazdaságnak és e földművelő nemzet minden gazdájának.

És ami áll a személyre vonatkozólag, még jelentékenyebb mértékben áll az e nagyterjedelmi tárcza minden osztályára. Itt mi sem lesz elmulasztva, itt semmit sem halogatnak, semmit sem hanyagolnak el. A legnagyobb ügyet, mint a legcsekélyebbet, egyformán a legnagyobb lelkiismeretességgel intézik és egyetlen ügy sem oly csekély, hogy ne a legilletékesebb szakemberek lássák el a leglelkiismeretesebben.

Ez Darányi agrárpolitikája. Minden esetre a legjobb és leghasznosabb, melyet hazában valaha követtek.

Megjegyzésre méltó és minden irányban fontos a földművelésügyi miniszter egy nyilatkozata, vonatkozással az eltérő nézetekre, melyek egyes részletek alkalmával a szabadelvű párt soraiban merültek fel. Oly számos független szónok, saját felfogással és saját tapasztalatokkal, ragadta meg a szót a szabadelvű párt részéről, hogy az egységes felfogásnak szinte kizártnak kell lennie. De nem ez az, ami az ellenzéknek fáj, hanem az a körülmény, hogy azt hitte az ellenzék, ha ő hallgat, egyáltalán nem is lesz földművelésügyi vita. Miután azonban családott és egy magas színvonalon álló vita tanuja volt és be kellett látnia, hogy nem ő az egyedüli letéteményese a magyar mezőgazdasági érdekeknek és nincs ezekre szabadalma: ez az, ami az ellenzéknek fáj és ami arra indítja, hogy szakadást keresen ott, ahol nem uralkodik más, mint szakiaszilárd meggyőződés egy áldásdus tevékenység követésében.

A torontálmezei bandérium lefektése. Torontál vármegye közgyűlése tudvalevőleg elhatározta, hogy az ezredéves nemzeti ünnepélyek legfényesebb látványából, a koronázási díszmenetből azt a jelenetet, midőn Torontál vármegye bandériuma ő Felsője elé vonul és Róna y főispán a zászlót a király előtt meghajítja, festővászonra megörökítse. A törvényhatóság Vágó Pál hírneves festőművészeit bízta meg a kép elkészítésével, ki városunkba már napok előtt megérkezett és mivel hónapokig lesz kénytelen itt tartózkodni, műtermet rendezett be és a munkálatokhoz hozzáfogott. Vágó Pál neve közönségünk előtt bizonyára már régebből ismeretes, hiszen ki ne emlékezne a „Vonósnyéves” című életkép pompás ökreire, mely a képzőművészeti társulat nagy díjat elvívta, és mely a millenniumi képiállításon is látható volt. De még nagyobb híre van Vágónak, mint nagyszabású kompozítor és illusztrátor: a Feszty körképnek figurális része, a történelmi díszmenet vázlatai ezt eléggé igazolják; legutóbb pedig Szeged város által rendezett versenypályázatból került ki győztesen oly hatalmas ellenfelekkel szemben, mint Roskovich Ignác és Pataky László. Így remélhető, hogy a bandérium képe valóságos remekmű lesz és a magyar művészet világáért elismert sikereit újabbal fogja tetézni. A kitűnő mestert utjában a fiatalabb művésznemzedék egyik legtehetségesebb tagja kísérte Nagybecskerekre és szintén hosszabb ideig körünkben marad. Ez Edvi Ilés Aladár, ki csak négy év előtt hagyta el a mintarajziskolát, de máris oly kiváló hírnévre tett szert, hogy ma legkitűnőbb specialistánk az aquarell tájfestészet terén. Legelőször az 1895. évi téli kiállításon tűnt fel Bagolyvár, Tájkép Zsolczáról és Rézlet Bodrog-Kereasztról ez. képeivel, aztán elnyerte az Easteiházy-féle díjat, tavaly pedig az új műcsarnokban négy szebbnél szebb borsodmezei tájképe volt kiállítva.

A nagybecskereki olvasókör estélye iránt, mely márczius elsején folyik le a kör helyiségeiben, máris igen élénk az érdeklődés, ami azt bizonyítja, hogy a közönség tökéletesen méltányolja az intéző egyéniségek fáradságát és becsüli annyira ezt a törekvő együletet, mint a mily mértékben megérdemli. A rendező bizottság

HIREK.

Tájékoztató.

Febr. 25. Pinczér egylet bálja.
Febr. 27. Muskil el Doil Alarczosbálja.
Márczius 1. Olvasóköri estély.
Márczius 15. Közigazgatási bizottság.
A gőzfűrdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

Közgyűlések.

Február 28. d. u. 3 ó. A nagybecsk. takaré- és előlegezés. társulata az oszt. magy. első általános tisztv. egyt.
Márcz. 1. d. u. 4 ó. Első délmagy. géppár r. t. felsz. alatt
Márcz. 2. Lázár földi új tak. és előlegezési szövetkezet.

Személyi hír. Rónay Jenő főispán ma este hosszabb időre külföldi utra indul.

Államsegély. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Popovics Sámuel fényűző gör. kel. szerb lelkész részére 50 frt, Petrovits Zsófia szarvudányi gör. kel. szerb lelkész özvegye részére pedig 30 frt államsegélyt engedélyezett.

A „TORONTÁL” tárczája.

Görögország.

— A „Torontál” eredeti tárczája. —

A kis Görögországról beszél újra az egész világ. Egy nemzet sem bírja oly nagyon Európa rokonszenvét, mint a görögök. Es ez természetesen is. Nincs ma művelt ember, aki a dicső Hellász csásos, ingerlő, költői és főséges történeti révén ne nyert volna az iskolai tanulásban maradandó emlékeket. A görög észszerű nevelés fejlett kulturája, fantasztikus mithóza, Athén és Spártha virágzása, Solon és Licurgus, a peloponezusi háború, Leonidas és Epaminondas megannyi főséges távlatból ragyognak képzelünk elé, amint a gyermekkorban nyertük és amint fantáziánk kiszínezte.

S jóllehet a fondorlatos, ravasz új görögök valami száz éve nem műveltek olyan dolgot, mely méltó lett volna Európa becsülésére, nem tudnának oly barbár dolgot művelni, hogy eljátszák Európa rokonszenvét. Aztán nem is oly barbár a mostani Görögország, amint sokan hiszik; 1893-ban megejtett népszámlálás szerint a férfiak 70%, a nők 93%-a tud írni, olvasni. A műveltség terjesztésére szolgál 35 gymnasium, 300 hellén iskola, 1800 kereskedelmi iskola, 600 alsófokú ipariskola, négy tanítóképző, 3 szeminarium s magában az athéni egyetemen 1887-ben, mikor az iskola félszázados jubileumát ünnepelte, 14.029 tanulót engedett át a közpá-

lyákra. Csak még egy adatot: míg 1877-ben Görögországban 57 újság volt, most az újságok száma kétszáz, ezek közül nagyobb politikai befolyásnak örvendenek az Eon, Akropolisz, stb.

A mostani görög territóriális küzdelem alkalmából — mert ki ne látná be, hogy a görög vállalkozásnak ez a célja — alkalmat veszünk magunknak, hogy a mai Görögországot megismertessük, kiterjeszkedve ennek legutóbbi történetére és azokra a momentumokra, melyek a mostani háborúval összefüggnek és melyeket a napilapok egységes képből nem igen tárgyalnak.

A hatalmas Görögországot, mely az egész világot uralta, a kis Macedónia, ennek ravasz királya törte meg: Fülöp 359-ben, azóta a görögök ha szabadságot élveztek, az inkább elvi volt, mint tényleges. A bizanci uralom után az arabok, velenceiek és legutóbb a törökök sarcolták a hajdani nagy elődök törpe fiait. E század virradtán mintha teljesen veszni indult volna, 1280-ban azonban a szabadság vágya ellenállhatatlan erővel jelentkezett. 1281. márcz. 6-án Ipsylanti Sándor herceg az ugynevezett szent csapatral bevonult Jassyba és kitűzte a felkelés zászlóját. De az o ozok csak törbe csalták a herceget s ígért segítségük elmaradván, a szent csapat hőiesen elvérzett, maga Ipsylanti osztrák területre menekült s Munkács várába csukták. A szabadság eszméje azonban el volt vetve, már május 7-én Athén is a felkelők kezébe került s 1822. január elsején 67 képviselő megtartja az első görög nemzetgyűlést. Azonban ez pünkösdi királyság volt; 1827-ben

Rosid pasa visszafoglalta Athént s az Akropoliszt kezdé ostromolni. Ekkor mutatkozott eklatánsul, hogy Görögország a népek szimpáthiájában milyen első helyre van táblázva. Eymard genfi bankár millióit ajánlotta fel, Byron, a század legszebb férfja s költője vagyonát s vérért ajánlotta fel Hellász szabadságáért. A diplomácia akkor is oly lagymatagon dolgozott, mint látásból most, a népek szimpáthiája eredményezte 1827. július 7-én az angol francia orosz szövetséget és mikor Törökország ostoba és fenhéjázó módon nem akarta megadni a népszabadságot, a naverinói révben a török hajóhadat a szó-szoros értelemben tönkre tette az angol flotta. Mindezeknek véget vetett a drinápolyi béke, (1824. szept. 14.) mely Görögországot teljesen független királyságnak nyilvánította és egy európai hercegi család sarját, Lipót szász koburgi herceget visszautasítása után, — némi interregnum után 1833. jan. 30-án, Bajor Ottó királylyá koronázták. Az ő királysága azonban nem birt gyökeret verni. Bajor bizalmasait helyezte hivatalokba, a kalózik rakoncátlanságát nem tudta megtörni, végre is a görög nép, mely monarchikus nép nem volt soha, 1862-ben trónjától megfosztotta s Vilmos dán herceget választotta királylyá, ki első György néven trónra lépett. Ő most is Göröghon királya. Most 52 éves. Rendkívüli szép és nagyon művelt férfi. Mint tengerészkapitány mondta Palmerston angol lord: elfogadja felséged Görögország koronáját, melyre a fiatal herceg felelete ez volt: elfogadom. Kiváló uralkodó s polgárember módjára él, alattvalóit gyermekeinek szólítja. Neje II. Sándor csár unokahuga, egy a görögök arra

A hivatalos melléklet 41. számával.

már szétküldte a meghívókat s akik véletlenségből nem kaptak volna, forduljanak a kör valamelyik tagjához vagy üzenjenek a körhelyiségbe.

— **Hymen.** Klacsó Károly a nagybecskereki m. kir. dohánybeváltó hivatal derék tisztartója a napokban jegyezte el Dunaföldváron Eichenmüller Irén kisasszonyt.

— **Közigazgatási bejárás.** A Nagy Kikindán felállítandó áll. közhasználatu távbeszélő hálózat iránynyomának megállapítása czéljából a közigazgatási bejárást f. hó 21-én tartották meg. Mint a miniszterium kiküldöttje megjelent Hollós József kir. főmérnök, a város részéről a polgármester és rendőrkapitány és az érdekelteket háztulajdonosok, a kiknek a háza felett elvezetik a hálózatot. Megjelentek azonkívül a temesvári posta és távirda igazgatóság, a szegedi üzletvezetőség és a nagybecskereki áll. építészeti hivatal mérnökei. A tárgyalást a városházán kezdték meg, a melyekről tudósítónk a következőket referálja: A hálózatot a jelenlegi posta épülettől vezetik el négy főirányban. Az egyik irány a postától a g. k. iskolaépületen át a városházáig és ebben az irányban tovább; a második irány a posta épülettől a Dr. Szimity-féle házhoz a közgazdasági bankig s ebben az irányban tovább; a 3. irány a főutcán végig, miután azonban a főutca külső részén a nádfedeles házakon a hálózatot felerősíteni nem lehet, a Löwy-féle fakereskedéstől a vasútig póznákon vezetik a huzalokat; a negyedik irány a postától a Hadig-féle ház irányában állapított meg. A telefon felállításához már május havában fognak hozzá. Eddig még csak 23 előfizető jelentkezett, azonban rémelhető, hogy akkor, a mikor a munkálatok elkészítéséhez hozzáfognak, ezeknek a száma tetemesen meg fog növekedni.

— **Finita la commedia.** Még csak pár nap és vége szakad a farsangnak. Papák, kik az apróbetűs írást öreg okulárium segítségével olvasgatjátok, örüljétek és örvendeztetek; ti azonban mamák és leányok szedjétek elő az almáriumból a batiszt zsebkendőcskéket, mert a könnyhullajtásnak következik az évadja ezután. Karneval, ez a deli legény, ki hetek óta tartja izgalomban a várost, legyezgetve a napugaras ábrándokat, hűvelybe teszi jókedvének a spádéját atán eltűnik e földgolyóbcáról, hogy vissza se térjen ide a jövő esztendői farsangig. Mennyi illúzió és — mennyi cipőtalp sóhajta vissza a farsangi derűs napokat, — de hiába. Az égbolt buzavirág kéksége, lassankint elsötétedik. Szürkül, borul egyre. A bál ruhák, melyeket behintettek a sokszínű csipkével, elmennek nyugalmomba. A világ jókedve egyszerre megcsappan és hangzanak a böbeszédű predikációk: Itt a böjt, hamut a főre; vezekeljünk. Hát vezekeljünk! Vallja meg kedves szép kisasszony, hány bálban dobant meg a szíve, mikor egy nyulánk férfit kérte tánczra, akiről azt gondolta ön, hogy: ez az igazi? Vallja meg jóképű mama, vajjon hány bálban röppent ki vágyainak kohójából ez a kérdés: Én Istenem, mért nem vagyok még bálozó kis leány? Vallja meg morózus papa, hogy a farsangi évadban hány kurucz káromkodást bocsájtott a magasság felé, azt

is számitanak, hogy ügyükkel fog érezni az orosz. Családi nexusok egyébként is alkalmas, mert elsőszülött fia, Konstantin herceg, a trónörökös, a német császár hugát Zsófiát bírja feleségül. Emittettük az előbb, hogy Görögország lakói a republikát akarják s csak a király bölcseége tudja a konspirációkat tárgyalanná tenni. A királyi családban azonban kétségkívül a legnépszerűbb György herceg, a király második fia, a görög hadak mostani vezére, a kiről legendák keltek szárnyra, hogy III. Miklós czárt Japánban egy orvítáadás veszedelmétől mentette meg. Athléta termetű s azt állítják róla, hogy egy ágyut elbirna a vállán. Ezeket kívül még négy gyermeke van a görög királynak.

Minket főleg az érdekel, milyen kimenetelre lesz a készülő háborúnak? Az bizonyos, hogy a kisded Görögország szépen gyarapodik. 1863-ban a jóni szigetekről Anglia lemondott s az majd nem kétségtelenné látszik, hogy Kréta szigete, mely 1866 óta a törökök, az övéké lesz, háborúval vagy a nélkül. Kréta maga akkora, mint egy közép nagyságú magyar vármegye, de lakossága félszáz, mint Budapesté. Három valamire való városa van, Kandia, Kréta és Remitó. Különb Kréta szigete, ami Görögország általán arról nevezetes, hogy sok rajta a százéves ember. A lakosok jobbára földmivelők és pásztorok. Különb állhatatlan nép, századok óta lázongáshoz szokva, melyet eddig is erőlyesen szítottak az anyaországi görögök, akiknek egyébként több a vállalkozási kedvük, mint a bátorságuk s erejük.

emlegetve, aki kifundálta a bálorást? És vallja meg ön tánczó gavallér, hányszor csapta be az évadban a zsebóráját, hogy kiválthassa a bálifrakkiát? Még csak pár napig lehet gondolkozni e nem éppenséggel krétai bonyodalmakhoz hasonlatos kérdéseken, még tart a farsang, még visszagondolhatunk arra, ami elmúlt, még bizalommal várhatjuk, hogy mi következik, de már csak — pár napig.

— **Eljegyzés.** Marinovits Szilárd nagyszentmiklósi vasúti pénztáros jegyet váltott Györgyevits Mariska kisasszonnyal ugyanott.

— **Torontál sikkasztó Párisban.** Bejárta a napokban a fővárosi lapokat az a hír, hogy Párisban elfogtak egy szélhámost, aki Fenyő Sándor hírlapírónak adta ki magát és ezen a czímen már hosszabb idő óta, különböző helyeken követett el visszaéléseket. Mint nagyszentmiklósi levelezőnk írja, a szélhámos annyiban ödeli a torontálmegyeieket is, amennyiben Földmár Sándornak hívják, akikönyve-ölje volt a nagyszentmiklósi sörgyárnak s a könyvek meghamisítása után néhány ezer forinttal megszökött. Annak idején a gyár kérésére rendelte el a járásbíró a köröztesét.

— **Vásár.** A nagybecskereki első tavaszi vásár ma vette kezdetét s előreláthatólag szép eredményre végződik, amennyiben mindenfelől érkeznek reá gazdák. A sertéfelhajtás a veszámentes községekből meg van engedve.

— **A régi történet, mely mindig új marad.** Szenzációs szerelmi dráma történt Szoboszlón. Nánási Sándor, a város egyik ökölkő polgárának egyetlen fia és ifjabb Szabó Lászlóné, egy három hetes szemrevaló asszonyka ma együttes akarattal megváltak az élettől, amely csalódott szívüknek már ugyis egyet jelentett a halállal. Ifjabb Szabó Lászlóné, mindössze három hetes asszony. Leánykorában szívének minden szerelmével vonzódott a szép és daliás Nánási Sándorhoz, aki meg is kérte kezét. De a leány szülei nem egyeztek bele ebbe a házasságba s kényszerítették gyermeküket, aki csak most töltötte be tizenhatodik esztendőjét, hogy Szabóhoz menjen feleségül. Tegnap este levelében kérte Nánási Sándor a fiatal asszonyt, hogy találkozzanak. Ő se is jöttek Nánásiék lakásán, ahol előbb leveleket irtak, megírván bennük, hogy közös elhatározással menekülnek a házaiba. Az ifju előbb az asszonykát lötte fölé, azután a saját agyához szorította a gyilkos fegyvert. A második dörrenésre rontott csak be a szobába az öngyilkos apja és a családség. Szabó Lászlóné már akkor halva volt, de Nánási Sándornak még volt annyi ereje, hogy élő szóval is elmondja a sötét szerelmi dráma indító okát. Sebe azonban föltétlenül halálos. Egyik hátra hagyott levelében meghatóan bucsúzik el hetvenöt éves atyjától s arra kéri, hogy a vagyonából rácső huszezer forintot ossza meg a református egyház és az iskolák között. Az öngyilkos szerelmesek családja iránt óriási a részvétel.

— **Mulatság Bessenyőn.** Az ó-bessenyői iparosok megint mulatnak; a multkor jeleztünk már egy iparosbált, mely szerencsésen lezajlott, most egy újabb meghívó márczius 1-én a nagyvendéglő termébe hívja a mulatni vágyókat. A mulatságon ezuttal szegedi zene működik közre.

Görögország nagyon is zűlt pénzügyek között él. Már 1893-ban csődöt mondtak a pénzügyek. Decz. 15-én mondotta ki, hogy hitelezőinek csak 30% ot fognak fizetni. Azóta kissé javultak az állapotok, de azért rózsásaknak mégsem mondhatók.

Még csak ennyit: a krétai kérdés nem ma keletű, a krétaiak már 1866-ban fellázadtak a törökuralom ellen s Györgyöt királylady kiáltották a Delijannisz miniszterium pénzei támogatása kéz alatt a mozgalmat, nem mervén a nemzeti mozgalommal dacolni. Később, midőn Delijannisz kijelentette, hogy Görögország anektálni fogja Krétát, a török kormány haddal fenyegette meg. Bismarck vetette közbe magát s a párisi konferencia 1869 febr. 9. jogosulatlanak mondotta Görögország őhajtasát. Mi lesz azonban most, azt sejtieni sem lehet.

Görögországnak ma 2 millió 137 ezer lakosa van; hadserege össze vizsgálva a tartalékkal együtt 104 ezer. A sorozás 19. évben történik, a tényleges katonai szolgálat két év. A katonáknak Gras féle francia puskáik vannak. Görögország közigazgatásilag 16 nomosra, 70 eparkióra (kerület) és 442 dimarkióra van felosztva. Az igazságszolgáltatás legfelsőbb foka az athéni areopág kezében van. Másodbíró van négy, törvényszék 16, békebíró 175, melyeknek ugyancsak van dolguk, mert az új görögök szeretnek adósságot csinálni és szeretik az adósságot meg nem fizetni. A miben hasonlítanak más nemzetek fiaihoz is.

Haársy Kálmán.

— **Színészet Nagybecskereken.** A bérelgyűjtés a tavaszi színi szezonra igen szépen indult meg, noha sokan vannak a régi bérlők között, akik ezuttal nem reflektáltak az eddigi helyeikre. Az olót nem kutatjuk, de nem is tartozik ránk; a közönség utóvégre is tudja, hogy kicsoda Halmay, volt alkalmunk megismerni azalatt a néhány szezon alatt, amelyet Becskereken töltött s az ajánlat a mi részünkről teljesen felesleges, mert Halmay neve elég garancia arra, hogy meg legyünk győződve, miképen minden tekintetben kitünő társulatot kapunk.

— **Agyonnyomta a hordó.** Irózatoss halált halt Versezen az egyik szálloda alkalmazottja. A boros hordókat ereg ttek le a pinczébe kötéllel a napazamosok, míg ő maga a pinczében foglalatostkodott. A munkások hibája folytán vagy véletlenségből, az egyik hordó kicsúszott a kötél alól s nagy robajjal gurult a pinczébe, hol a gyanútlanul dolgozó bérszolgát a szó szoros értelmében véve szétnyomta. A szerencsétlen szörnyet halt. A vizsgálatot megindították.

— **Holttest a kutban.** Mokrinban a vásártéri nagy kutban az ottani kanász vizet merítve egy emberi holttestre talált. Az esetet azonnal bejelentette a községi előljárósnak, melynek kiküldöttjei a holttestben Ishty Misa odaváló paraszt embert ismerték föl. Ishty 20-án a késő esteli órákban azzal távozott el feleségétől, hogy a községbe megy szórakozni. Neje ugy éjfélig várta, azután aludni tért s reggel hallotta, hogy férjét halva találták a nagy kutban. Ishty öngyilkosságát követett el, de hogy mi vihette az öngyilkosságra, azt nem is sejtik.

— **Rabbiból plébános.** A modern élet sok olyan érdekes metamorfózist hoz létre, amikorról sejtelmé volt az ókori átváltozások dúsa fantáziájú költőjének, Ovidius Nasonak. Hanem ez az átváltozás, amiről leguabban értesülünk, még a legmodernebb, legbámulatosabb metamorfózisok között is ritkán s párját. A metamorfózis hőse egy római katolikus plébános, aki valamikor egy zsinagógában hirdette az Ur igét. Csak egyben nem változott a tiszteendő ú; rabbi-korában oly fanatizmussal esküdött a talmudra, mint a minő szenvedélyes híve most a biblíának. Már háromszor megjárta Rómát, most is éppen onnan jött haza és Gyöngyösön pár napig az ottani Szent Ferencz rendi szeretetház vendége volt. A tiszteendő ur már 12 év óta viseli a katolikus papi reverendát és mint mondja, már számos zsidó családot térített a katolikus hitre. A térítés egyáltalán nagy szenvedélye s különös öröme okoz neki, ha egy-egy rabbiust is megnyerhet a hitnek, amelynek tanait jelenleg ő is hirdeti. Gyöngyösön is fölkereste az ottani rabbinust, hogy őt áttérítse; de a zsidó hívek főpásztora csakhamar eltérítette ettől a szándéktól a rabbiból lett plébánost.

— **Prince of Wales-Extra See** a legmagasabb elismerésekkel, 2 diszoklevél, 4 arany érem és 10 első díjjal küntetett pezsgő Höllé Márton első magyar pezsgőgyárából Buda-Eörsön. Kapható a főraktárban Haidgger Odön fűszer-és csemege kereskedésében Nagybecskereken.

A tél nekrológja.

— febr. 25.

Azt hiszem elérkezett már az ideje, hogy megírassuk a tél nekrológját, amely természet-szerűleg szoros összefüggésben áll az ébredő tavasszal. Jobban mondva a tél nekrológja már maga a tavasz, napsugaras, enyhe idő, épp olyan, mint a milyenben most van részünk.

Kiderül az égbolt, fölőbred hosszú álmából a vén anyaföld és lassankint fölmelegszik újra teste, amely eddig hideg volt a fehér takaró alatt.

Nem hagyja az embert a szobában az idő, hanem viszi, vonja ellenáthatatlanul magával ki az utcára a tiszta balzsamos levegőre, ahol tágul a tüdő s amint meglegyint a szelid tavaszi fuvalom, eszünkbe jut mindnyájunknak valami édes, drága emlék egy ilyen napsugaras dél-eltől, patakcsobogásról s feltűnik emlékezetünkben két ragyogó szem, mely bizalommal, boldogsággal nyugtatja meg rajtunk tekintetét.

Edes tavasz, első szerelem jóképű, milyen epedve várnak téged milliók! Lehet-e szebb valamí nálad, a ki csendes, rejtelmes éjszakákon belopódzol a kedves ablakán és fülébe viszed sóhajainkat, a melyeket nem ért meg más csak ő egyedül! Lehet-e nálad jobb pártfogója a szerelmes ifju szíveknek; nálad, a ki körülösmogartod a drága lény homlokát, megcsókolod a tiszta

két szemét helyettünk, mert te ott vagy vele, látod folyton s csak minket szakított el tőle a sors.

Boldog tavasz, irigyelt szellő, fényes napsugár — ti vagytok az én lelkem álmai. Ha ti elértek, boldog vagyok én is, mert bennetek viszontlátom őt, s ha körül leng a szellő, azt hiszem az ő patyolat két karja ölel meg, ha rám süt a napsugár, mintha az ő két szeme tekintene rám s ha megérkezik az első fecske és vigecsergással tölti meg a levegőt, az ő csókos csacsogó ajaka tűnik elém, mely édesebb az istenek nektárjánál is...

Kék felettünk az ég, elaut a tél, vissza sem jön talán, itt-ott kibukik a fű, de csak egy teryényi látszik még belőle, a valódi tavasz csak májusban virul, a mikor visszakapja a száraz fa is a lombját. De a szerelmes szíveknek ez is elég, mint a hogy kielégíti őket egy eltévedt napsugár is. Hogy is mondja a költő?

Járatlan utakon
Tarlók fölött járok,
Az utamat állja
Tüskebokor, árok,
Hollóseleg röpön
Károgya fölöttem
S örökös tavasz nyit
Mégis körülöttem.

A tél meghalt, készülünk a temetésére és azután felejtjük el, hiszen úgy sem hozott sok örömet. Lassu haldoklás volt az egész élete s a kimúlása sem lepett meg senkit.

Üdvözljük helyette a tavaszt, mely bejelentette már magát s mint az előjelek is bizonyítják, nem késik sokáig, hanem rövid idő alatt végleg megérkezik három havi tartózkodásra.

Irodalom és művészet.

* Szávay Gyula, az újabb írói nemzedék egyik oszlopos tagjának most jelent meg „Újabb verseskötöny”-e. A kötet, melyivel legközelebb részletesebben foglalkozunk, 1 ft 20 krba kerül és megrendelhető szerzőnél Győrött. Mutatóul közöljük belőle a következő bájos apróságot:

Thália papnöje vagy,
Thália papnöje vagy,
Apolló legénye én,
Te ifju, csintalan, szép,
Es én — se buta, se vén.

Thália leánya vagy,
Apolló legénye én,
Már maga ez a két czim
Nem e kész regénybe mén?

Irigyünk mind, aki lát,
Susog is ránk, no de hány:
„Ni ez az Apolló fi,
Meg ez a Thália lány!”

S dudolom ilyenkor én:
„Hahaha, de csacsi nép,”
„Hahaha — feleled te —
Ez volt a nyelvemen ép!”

A civilizált azt hiszi ám,
Hogy szavam az csupa bók,
Amit meg pláze te sugsz,
Azt hiszi, hogy csupa csók.

Pajtika, kezedet add,
S nesze az enyim, ha kell;
Ha török, ha szakad is,
De mi ne szakadjunk el.

Mert hisz a sors teszi, hogy
Igy van itt két ilyen lény:
Thália leánya te
S Apolló legénye én!

Szerkesztői üzenetek.

D. urnak helyben. A „nű?” nemcsak üzleti dolgokra vonatkozó kérdés.
Zs. A küldeményt nagy örömmel vettük.
X. y. z. Csak tessék folytatni.
D-n. Ha időnk lesz, átdolgozzuk, mert az ötlet megérdemli.

Dalma. Nem helyes a filozófia, mert rossz uton jár. Amíg így gondolkozik, soha sem lesz boldog s örökké megmarad a szívében az a kis ür, amelynek a betöltése csakis önmagán múlik. De ha valaki olyan makacs jellem (és nem büszke, mint ön írja) mint a mi kis előfizetőnk, akkor nem igen segíthet rajta a mi jó tanácsunk. Kisértsen meg, fogadja a legközelebbi köszöntését barátságos mosolyal s meglátja, hogy megváltozik ő is, mert hogyan merne közeledni, ha maga hideg, visszariasztó pillantással riasztja el. Tehát még egyszer figyelmeztetjük, ne legyen makacs, mert olyan csinos kis lányoknak, mint amilyen ön is, rosszul áll az.

Th. E. Gyógyeske dolog, itt-ott kissé izléstelen ségekkel vegyítve. Próbálkozzék kérem mással s ha jót ír, kész örömmel adjuk ki.

Eltemettek. Remek dolog, hamarosan megjelenik. Dandy. Fricskázza meg az orrát és hágjon a tyuk-szemére. Ha még erre sem reagál, jelentse az ügyet a saját részéről befejeztesse.

Könyvmoly. I. Bartók Mariska novellakötetét megkapja Békés-Csabán a Corvina könyvnyomdában egy forintért, ami nem is olyan sok, mert megéri a kettőt is. — II. A „Nebantvirág”-ból van még néhány példány, az a mi szerkesztőségünkben rendelhető meg.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése február 25-én.)

Budapest, febr. 25. (A „Torontái” eredeti táv.) A képviselőház ma megkezdte a honvédelmi miniszterium költségvetésének általános tárgyalását. Komjáthy Béla szólt fel először, ki azt fejtegette, hogy a honvédség nem felel meg rendeltetésének.

Molnár János apát a vallási érület nagyobb ápolását sürgeti a katonáknál. Benyovszky Sándor gróf a honvédség részére tüzéséget és műszaki csapatokat követel, Thaly Kálmán pedig azt kifogásolja, hogy a katolikus ünnepélyekhez nem katolikus katonákat is veszélynek és parancsra letérdepeltetik.

Ezután Fehérvary báró miniszter szólt fel, ki az ellenzéki szónokok érvelt egymásután megczáfolta. A miniszternek tetszéssel fogadott felvilágosításai után a költségvetési iránzatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadták, mire az elnök a holnapi napirendre a közoktatási tárcza költségvetését tűzte ki.

A krétai kérdéshez.

Budapest, febr. 25. (A „Torontái” eredeti távirat.) Bécsből ma megczáfolják azon híreket, amelyek szerint az osztrák magyar külügyi kormány a krétai kérdésben a német és angol álláspont között közvetítő szerepet vitt. Bécsből nem közvetítő indítvány, hanem az eljárás módra vonatkozó általános javaslat ment a hatálmakhoz.

A tőzsderől.

Budapest, febr. 25. (A becsekereki Lloyd társulat távirata.) Köteletett buza őszire 7.34—36, buza tavaszra 7.82—83, buza május juniusra 7.80—81, tengeri 3.83—84, zab 6.1—3, rezepe 10.90—11. Buzában a kínálat lanyha, vételkedv csöndes, forgalom 15.000 mm.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak budapest—jobbparti üzletvezetősége Pályázati hirdetmény görebe szállítása iránt.

A m. kir. államvasutak budapest—jobbparti üzletvezetősége 1897. évben felmerülő szükségletének fedezésére 100 drb felső és 80 darab alsó öntöttvas gázgöreb szállításra czennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlati minta az üzletvezetőség anyagbeszerzési osztályától (I. d.) Budapest, külsőkeresési ut 2. ház csoportjában földszintre kapható. Ugyanezen ajánlati mintában fel vannak sorolva az egyéb pályázati és szállítási feltételek. Az ajánlat 50 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve

s a borítékon „ajánlat az 1983/97. számhoz” felirattal megjelölve, legkésőbb 1897. évi március 2-án déli 12 óráig nevezett üzletvezetőség anyagbeszerzési osztályához beérkeztesendő.

Budapest, 1897. február 6-án.

A magy. kir. államvasutak jobbparti üzletvezetősége.

(Utányomás nem díjazatik.)

Magyar kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Az adómentességnek a torontái helyi érdekű vasuton való megezdése következtében az osztrák magyar vasuti kötelék díjszabás II. rész 3. füzetében a 32—33. és 68—69. lapokon, valamint IV. rész 1. füzetében a 16—17. és 42—43. lapokon foglalt s a torontái helyi érdekű vasutra vonatkozó díjtételek folyó évi április hó 1-én érvényen kívül helyeztetnek, s egyelőre új díjtételekkel nem pótolhatók.

Budapest, 1897. február havában.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Mayer Rezső.

Hirdetések.

Első magyar gazdasági gépgyár részvénytársulat.

Gőzcseplőink

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedüli gazdasági gépgyára mely a gazdálkodáshoz szükséges összes gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel és szakbavágó felvilágosítással díjmentesen szolgálok. Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Czím:

Első magyar gazd. gépgyár részvény-társulat BUDAPESTEN.

Czímre ügyelni tessék!

Több mint 100 év

— óta a finom világlegkedveltebb illatszer

4711. sz. Eau de Cologne

(kék-aranyos ragjegy)

Ferd. Mühlens

4711 sz. Köln a/Rh.

Kapható minden nagyobb illatszer-elárusítónál.

1-123

Hirdetések

felvételnek a lap kiadó hivatalában.

Egyedül valódi angol
csodabalzsam
(Tinctura balsamica)
Thierry A., Pregrada
Robitsch-Sauerbrunn

Orangyal gyógyszerárból és gyógyszerészeti készítmények gyárából.

Közegészségügyileg megvizsgálták és véleményzt mondták róla. A legrégibb, leghatásosabbnak bizonyult és legolcsóbb népies hatásvé, mely a mell- és tüdőbetegségeket gyógyítja stb. a balzsam és az alkohol alkalmazható.

Valódiságának jeléül minden üveg egy szent képével van ellátva, melyen a nagy Thierry Adolf, gyógyszerár. Az orangyalhoz van bevéve. Minden balzsamot, mely nem a fenti záradékosan védjeggyel van ellátva, utasítsanak vissza, mint hamisítást és utazatot, mennél előbb, annál értéktelenebb. Tehát mindig pontosan figyeljenek az itt látható zöld védjegyre. Egyedül valódi balzsamot hamisított és utaztat, valamint értéktelen utazatok, melyek a közönség megtévesztésére más balzsamjeggyel vannak ellátva, elárulsított, általan a védjegytörvény alapján törvényesen lesz üldözve. Hol balzsamom részére minden rakár, rendeljenek közvetlenül ezen a címen: Thierry A. Orangyal gyógyszerárak Pregrada, Robitsch-Sauerbrunn mellett. 12 kis vagy 6 duplatéglő ára Magyarországon és Ausztriában természetesen 4 korona. A koronát, Bosznia és Hercegovinában 12 kis vagy 6 duplatéglő ára 4 korona 10 fillér. 12 kis vagy 6 duplatéglőnél kevesebbet nem küldök. Széjjelküldés csak a pénz előzetes beküldés vagy utazvétel mellett.

Mindenkor figyelemmel legyünk a zöld védjegyre, melyet a valódiság jeléül minden üveg el van látva.

Schulzengel-Apotheké
A valódi angol
csodakenőcs
ereje és hatása.

Ezen kenőcsrel egy 11 éves gyógyíthatatlannak tartott csontszu teljesen meggyógyított, utabban pedig az 22 éves nehéz rákszerű baj meggyógyított. Az angol csodakenőcs, mely a legsúlyosabb és idült bajoknak a szenvedő emberiségnek a legjobb eredményt használta szer. A sebek gyógyítása, ugyancsak a fájdalom enyhítésében felülmúlhatlan; — fejküldését a piros róza, a rosa centifolia gyögyerő, összekötésben rendkívül gyógyhatásuk miatt kitűnőnek elismert más anyagokkal, képezi. Az angol csodakenőcs használható: A gyermekes és a mellbajnál, tejszűlemlésnél, mellgyulladásnál, orbánc, mindenféle sebeknél, láb- vagy kezsebesülések, sebek, genyedség, dagadt lábak, sőt csontszu ellen; ütés, szúrás, lő-, vágás- és zúzósi sebek ellen. Használható minden idegen résznek u. m. üvegtáskák, homok, szilánk és tüskék eltávolítására. Mindennemű dagaszt, kinövés, pokolvar, újaképződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, koromlaganok, hólyag- és felfúzott testrészek, betegkérdő hosszabb fokvás által támadt sebek, nyakdagaszt, vértörődés, tülszűgés és a gyermekeknek előforduló kiscsésedések ellen stb.

Az angol csodakenőcs minél regibb, annál kitűnőbb hatásában. Igen ajánlatos ezen egyedül álló szerből elővigyázatkeppen minden családnál készletben tartani.

Két doboznál kevesebb nem küldetik; a szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése vagy pedig utazvétel eszközölteték, 2 téglő, csomagolás, szállítólével és barmentes megküldéssel 3 korona és 40 fillér.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésére.

Figyelmeztetek mindenkit a hatástalan hamisítványok megvételétől, s kérem szigorúan arra ügyelni, hogy minden téglőben a fenti védjegy és cégnek. Az orangyal gyógyszerárak Pregradában beleégetve kell lennie és minden téglőnek egy használati utasításba kell becsomagolva lenni és fent látható védjeggyel ellátva.

Az egyedül valódi angol csodakenőcsöm hamisított és utaztat, a védjegy-törvény értelmében szigorúan üldözötennek, éppúgy ezen hamisítványok terjesztői.

Egyedül beszerzési forrás:
Orangyal-gyógyár, Thierry A.
Pregradában Robitsch-Sauerbrunn mellett.
Raktár a legelső gyógyszerárban, hol raktár nincs, tessék a megrendelést közvetlenül. Az orangyal gyógyszerárakhoz THIERRY ADOLF Pregradában, Robitsch-Sauerbrunn mellett címezni. — Az osztrák-magyar védjegy lajstromszáma: 4624.

Raktár: NAGYBECSKEREKEN,
Moczkovcsák Dezső
gyógyszertárban, a »Koronához«, 119—50-5

Arverési hirdetmény.
Torontálmege arvaszéke közhírré teszi, hogy néhai Dudvarszky Gábor volt padéi lakos és kiskoru gyermekei tulajdonát képező, a padéi 474. sz. tjkvben foglalt 94. sz. ház 400 □-öl beltelekkel, a padéi 328. sz. tjkvben felvett 95. 96. sz. ház 2 hold 1480 □-öl udvar és szérűvel, valamint 174 hold 800 □-öl külőség, a barnaháti 1. sz. tjkvben foglalt 60 hold tisztöltés és előtér, a barnaháti 6. sz. tjkvben előforduló 433 hold 800 □-öl külőség, az ingatlanul járó uri jogokkal és a rajta lévő gazdasági épületekkel 130.000 frt kikiáltási ár mellett Szerb-Padé községhezánál 1897. évi márczius 6-án d. e. 10^{1/2} órakor nyilvános árverésen eladatnak és hogy az árverési feltételek az arvaszéknél, Szerb- és Magyar-Padé, valamint a szomszédos községek községhezánál és N.-Kikinda városházánál bárki által a hivatalos órák alatt betekintheők.

N.-Becsckereken, 1897. február 21. tartott ülésből.

Dr. Mihalovics,
árv. elnök.
259—3.2

Árlejtési hirdetmény.
Alóliirt előjáróság részéről ezen közhírré tétetik, hogy az építendő orvosi lakás árlejtése folyó évi márczius hó 7-én délelőtt 9 órakor a községhezánál fog eszközöltetni.

A kikiáltási ár 3190 frt 84 kr, melynek 10%-ka ovadékul leteendő lesz.

Az építendő lak tervezete, valamint a feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekintheők.

Kelt Lajosfalván, 1897. február hó 19-én.

Kovács Sándor, jegyző. 253—3.3
Babinka, bírő.

1054. szám. 1897, Pancsovai főszolgabírósgától.

Pályázati hirdetmény.
A megüresedett Franzfeld községi segédjegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással 420 frt évi fizetés és 60 frt lakbér élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járás főszolgabírósgához folyó évi márczius hó 7-ig küldjék be.

A választás folyó évi márczius hó 8-án fog Franzfeld községhezánál megtartatni.

Pancsován, 1897. évi február hó 21-én.

Halász, szolgabíró.
261—2.1

1304. kig. sz. 897. 252—2.2

Pályázati hirdetmény.
Torontálmege antalfalvai járáshoz tartozó Torontál-Sziget községi jegyzői állás megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással évi 650 frt készpénz fizetés, szabad lakás, 1 hold külső kert, 64 frt faátalány, 100 frt irodai átalány s a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak élvezete van egybekötve.

Felhivom pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. törvényezikk 6. §-ában körülírt képesítésüket, eddigi alkalmazásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi márczius hó 17-ig hozzám nyujtsák be.

A választás 1897. évi márczius hó 18-án délelőtt 10 órakor fog Torontál-Sziget községhezánál megtartatni.

Kelt Antalfalván, 1897. évi február hó 17-én.

Szávits Gerő, főszolgabíró.
214—20.5

244. kig. szám. 897 251—2.2

Pályázati hirdetmény.
Torontálmege antalfalvai járáshoz tartozó Torontál-Vásárhely községi orvosi állás lemondás folytán megüresedett, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással 800 frt évi fizetés, 20 kr nappali és 40 kr éjjeli látogatási díj és 20 kr halottkémlesi díj élvezete van egybekötve.

Felhivom pályázni óhajtókat hogy képesítésüket és eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi márczius hó 10-ig hozzám nyujtsák be.

A választást folyó évi márczius hó 11-én d. e. 10 órakor fogom T.-Vásárhely községhezánál megtartatni.

Kelt Antalfalván, 1897. évi február hó 10-én.

Szávits Gerő, főszolgabíró.

Ház bérbeadás.
Az Eckstein Fulopp-féle ház kerttel együtt (Amerika) folyó évi május hó 1-étől kiadó. — Bővebbet

Eckstein Hermannál
a „Korona“ szálloda átellenében.
245—3.3

Prince of Wales
Extra-Sec.
A legnagyobb kitudtétekenben rézesített, kiváló magyar **pezsgő.**
Főraktár:
Heidgger Ödön
fűszer- és csamege-kereskedés,
Nagybecskerek.
214—20.5

◆ Telefon 35. szám. ◆ ◆ Telefon 35. szám. ◆

KURLÄNDER IMRE
Nagybecskerek, Korona-utca 585/II. szám, a gőzmalommal szemben.

Elsőrendü
SZÁRAZ TŰZIFA
azonkívül valódi szagtalan
porosz köszén
Wildenscheinsagen-Richterhof-féle bányákból.
28—7.8.17

Nyomatott Piestz Fer. Pál nyomdánál Nagybecskereken.